

Sygn. akt VIII U 1435/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 lipca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Mariola Szmajduch
Protokolant:	Katarzyna Stefańczyk

po rozpoznaniu w dniu 8 lipca 2014 r. w Gliwicach

sprawy C. C.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania C. C.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 6 maja 2013r. **nr** (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonej C. C. prawo do emerytury poczynając od 1 kwietnia 2013r.

(-) SSO Mariola Szmajduch

Sygn. akt. VIII U 1435/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 6 maja 2014. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z., powołując się na ustawę z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2009r. nr 153, poz. 1227 z późn. zm.) odmówił ubezpieczonej C. C. prawa do emerytury w niższym wieku w związku z tym, iż nie udowodniła ona 15 – letniego okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach, stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, bowiem ZUS zaliczył jej jedynie 12 lat, 11 miesięcy i 15 dni takiej pracy.

W odwołaniu od decyzji ubezpieczona domagała się jej zmiany poprzez przyznanie prawa do emerytury wcześniejszej z tytułu wykonywania pracy w warunkach szczególnych. Podniosła, iż pracę w warunkach szczególnych wykonywała również w okresie od 18 kwietnia 1977r. do 2 października 1985r. w Wytwórni (...) w R.. Nadto wskazała, iż taki charakter jej pracy w tym okresie wynika z zeznań świadków, o przesłuchanie których wniosła.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując swoje dotychczasowe stanowisko. Równocześnie organ rentowy poinformował, iż nie uznał ubezpieczonej za pracę w warunkach szczególnych okresu pracy od 18 kwietnia 1977r. do 2 października 1985r. w Wytwórni (...) w R. ponieważ nie przedłożyła ona stosownego świadectwa pracy w warunkach szczególnych. Równocześnie ZUS wskazał, że pracodawca za ten okres wystawił jej świadectwo pracy z którego wynika, że w tym czasie pracowała jako zbrojarz. Zaznaczył nadto, że odwołująca korzystała z urlopu udzielonego w związku z opieką nad dzieckiem w okresach od 16 listopada 1976r. do 16 kwietnia 1977r. i od 26 kwietnia 1979r. do 26 kwietnia 1982r.

Rozpoznając odwołanie Sąd Okręgowy w Gliwicach poczynił następujące ustalenia:

W dniu 29 kwietnia 2013r. ubezpieczona C. C., urodzona (...) złożyła wniosek o emeryturę w wieku niższym niż 60 lat z tytułu zatrudnienia w szczególnych warunkach.

Ubezpieczona nie przystąpiła do otwartego funduszu emerytalnego. Do 31 grudnia 1998r. udokumentował ponad 20 letni okres składkowy i nieskładkowy – okoliczności te były niesporne pomiędzy stronami.

Na podstawie złożonych przez ubezpieczoną świadectw pracy organ rentowy uwzględnił jej do 31 grudnia 1998r. 12 lat, 11 miesięcy i 15 dni pracy w szczególnych warunkach. Organ rentowy nie zaliczył odwołującej do pracy w warunkach szczególnych okresu zatrudnienia od 18 kwietnia 1977r. do 2 października 1985r. na stanowisku zbrojarza.

W okresie od 11 sierpnia 1975r. do 2 października 1985r. ubezpieczona C. C. zatrudniona była w Wytwórni (...) w R.. W toku procesu Sąd ustalił, iż Wytwórnia (...) w R. była przedsiębiorstwem zajmujących się produkcją prefabrykowanych elementów żelbetowych dla potrzeb telekomunikacji, jak słupy, studzienki kablowe i ich pokrywy oraz szereg innych elementów niezbędnych przy budowie sieci telekomunikacyjnych. Był wydzielony wydział zbrojarni, zajmujący się wykonywaniem zbrojeń z prętów stalowych oraz wydział betoniarni, gdzie gotowe zbrojenia były umieszczane w forach i zalewane betonem.

Ubezpieczona w początkowym okresie w czasie pracy u tego pracodawcy, tj. do 17 kwietnia 1977r. pracowała na stanowisku elektromontera. Następnie od 18 kwietnia 1977r. została przeniesiona na wydział zbrojarni, gdzie stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywała prace w szczególnych warunkach. W praktyce ubezpieczona w spornym okresie przez pełne dniówki robocze zajmowała się wyłącznie pracami związanymi z wykonywaniem zbrojeń do konstrukcji żelbetowych. Jej praca w takim charakterze była wykonywana przez pełne dniówki robocze, tj. przez 8 godzin i więcej. Otrzymywała z tytułu tej pracy dodatek za pracę w warunkach szczególnych. Do warunków szkodliwych w środowisku pracy na tym stanowisku należały narażenia na hałas i zapylenie.

Niezależnie od powyższego Sąd ustalił, że w okresie od 16 listopada 1976r. do 16 kwietnia 1977r. i od 26 kwietnia 1979r. do 26 kwietnia 1982r. ubezpieczona korzystała z urlopu wychowawczego i wtedy nie pracowała przy wykonywaniu zbrojeń.

Razem z ubezpieczoną w spornym okresie pracowali C. J. – zbrojarz i operator maszyn na zbrojarni, wykonujący taką samą pracę jak odwołująca i J. J. – mistrz wydziału zbrojarni, przełożony odwołującej.

Powyższe okoliczności Sąd ustalił na podstawie akt organu rentowego, zeznań świadków C. J. i J. J. przesłuchany w ramach pomocy prawnej przez Sąd Okręgowy w Radomiu (zapis nagrania protokołu z rozprawy w dniu 30 maja 2014r. minuty od 4:29 i nast.), a także w oparciu o akta osobowe ubezpieczonej (koperta k.13) oraz jej wyjaśnienia (zapis nagrania protokołu z rozprawy w dniu 3 września 2013r. minuty od 2:12 i nast.). Zgromadzona w sprawie dokumentacja została sporządzona w sposób rzetelny i nie budzący wątpliwości, a zeznania świadków są spójne, wzajemnie się potwierdzają i uzupełniają, dając łącznie pełny obraz przebiegu i charakteru zatrudnienia odwołującej

w spornym okresie. Nadto zeznania świadków korelują z zapisami w dokumentacji osobowej ubezpieczonej oraz jej wyjaśnieniami.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Stosownie do treści art. 32 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r.

o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U.

z 2009r. nr 153, poz. 1227 z późn. zm.) w powiązaniu z § 3 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8 poz.43 ze zm.) ubezpieczonym kobietom urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949r. będącym pracownikami zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przy pracach wymienionych w wykazie A, przysługuje prawo do emerytury w razie łącznego spełnienia następujących warunków:

1. osiągnięcia wieku emerytalnego 55 lat
2. posiadania wymaganego okresu zatrudnienia wynoszącego 20 lat, w tym

co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Zgodnie z treścią § 2 ust. 1 rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w tym akcie prawnym są okresy, w których praca w szczególnych warunkach jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Z kolei zgodnie z treścią art. 184 ust 1 ustawy, ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

W myśl ust. 2 emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku

o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa oraz rozwiązania stosunku pracy - w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem.

Na podstawie tego przepisu, prawo do emerytury w obniżonym wieku, przysługuje ubezpieczonemu, który w dniu wejścia w życie ustawy tj. w dniu 1 stycznia 1999r. spełnił warunki w zakresie posiadania ogólnego stażu pracy oraz pracy wykonywanej w warunkach szczególnych a nie osiągnął wymaganego wieku.

Kwestie posiadania przez ubezpieczoną ponad 20 letniego okresu składkowego i nieskładkowego oraz nie przystąpienia do OFE nie były sporne.

Okoliczność sporna w przedmiotowej sprawie dotyczyła posiadania przez ubezpieczoną (na dzień 1 stycznia 1999r.) wymaganego 15 letniego okresu pracy wykonywanej w warunkach szczególnych, bowiem organ rentowy zaliczył do takiej pracy jedynie 12 lat, 11 miesięcy i 15 dni.

W świetle zgromadzonego w sprawie materiału Sąd uznał, że ubezpieczona C. C., ukończyła 55 rok życia, i na dzień 31 grudnia 1998r. udowodniła łącznie ponad 15 lat pracy wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w szczególnych warunkach. Nie budzi wątpliwości Sądu, że praca ubezpieczonej w Wytwórni (...) w R. od

18 kwietnia 1977r. do 2 października 1985r. na stanowisku zbrojarza, z wyłączeniem okresów urlopu wychowawczego od 16 listopada 1976r. do 16 kwietnia 1977r. i od

26 kwietnia 1979r. do 26 kwietnia 1982r., była pracą stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywaną w szczególnych warunkach, tj. przy pracach zbrojarskich.

Zgodnie z wykazem A stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze pracą w szczególnych warunkach, uprawniającą do niższego wieku emerytalnego były prace wymienione: w dziale V poz. 4, tj. prace zbrojarskie i betoniarskie.

Sąd uznał, że w okresie spornym odwołująca, z wyłączeniem okresów urlopu na wychowywanie dzieci, pracowała w szczególnych warunkach stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. W tym czasie nie wykonywała innych czynności niż związane z opisanymi pracami.

Sąd dał wiarę zeznaniom świadków potwierdzającym charakter pracy ubezpieczonej, uznając te dowody za spójne logiczne i wzajemnie się uzupełniające. Nadto zeznania świadków korelują z zapisami w dokumentacji osobowej ubezpieczonej oraz jej wyjaśnieniami.

Należy podkreślić, że okres zatrudnienia może być zaliczony do pracy w warunkach szczególnych, gdy pracownik faktycznie wykonywał prace objęte wykazem prac uprawniających do wcześniejszej emerytury, pomimo że stanowisko jakie mu formalnie przypisano nie jest wymienione w wykazie. Wymieniony wyżej wykaz A nie określa bowiem stanowisk pracy, ale definiuje rodzaj prac, które są uważane za wykonywane w szczególnych warunkach. Decydujące znaczenie dla zakwalifikowania pracy jako realizowanej w szczególnych warunkach ma nie nazwa zajmowanego stanowiska, ale rodzaj, charakter i warunki pracy.

Bez znaczenia pozostaje także fakt, że odwołująca nie przedłożyła za ten okres świadectwa pracy w warunkach szczególnych. Fakt wykonywania takiej pracy został wykazany w postępowaniu sądowym za pomocą innych dowodów. W postępowaniu odwoławczym przed Sądem nie obowiązują bowiem ograniczenia dowodowe jakie występują w postępowaniu o świadczenia emerytalno-rentowe przed organem rentowym, a Sąd może ustalić okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość jak: okresy zatrudnienia - w tym wykonywanie pracy w warunkach szczególnych, za pomocą wszelkich środków dowodowych, przewidzianych w kodeksie postępowania cywilnego (por. uchwała Sądu Najwyższego z 10 marca 1984r. III UZP 6/84, uchwała Sądu Najwyższego z 21 września 1984r. III UZP 48/84, wyrok Sądu Najwyższego z 7 grudnia 2006r., I UK 179/06, LEX nr 342283).

Mając na względzie powyższe Sąd uznał, że ubezpieczona legitymuje się na dzień 1 stycznia 1999r. wymaganym 15 - letnim okresem pracy w szczególnych warunkach. Nadto Sąd uznał, że z momentem złożenia wniosku emerytalnego odwołująca spełniła wszystkie warunki uprawniające ją do otrzymania prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym, z tytułu pracy w warunkach szczególnych.

W związku z powyższym Sąd z mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji, przyznając ubezpieczonej prawo do emerytury od dnia 1 kwietnia 2014r. tj. od miesiąca zgłoszenia wniosku.

SSO Mariola Szmajduch